

ಭಾಷೆಯೆಂಬ ಬೆಳಕು

ಭಾಷಾ ಭಾವ ವಾಹಿನಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾತಿನಂತೆ ಭಾಷೆ ಮನುಷ್ಯನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಇರುವ ಒಂದು ಸಾಧನ. ಈ ಭಾಷೆಯೆನ್ನುವುದು ಇರದಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತೇ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿ ದಂಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವೆನೋ ಎಂಬಂತೆ ಇರುವ ಈ ಭಾಷೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಇವತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಇವೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗಳು ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾಷೆ ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯಾಗಿರದೆ ಜ್ಞಾನದ ಸಮುದ್ರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತ್ರ. ನಾನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಅದೊಂದು ಜ್ಞಾನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಎಂದೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ಮೊದಲಿಗೆ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಭಾಷಿತಗಳು, ಪಂಚತಂತ್ರ ಕಥೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾದಾಗ, ಹೆತ್ತವರು ಹೊಸ ಮೊಬೈಲ್, ಬೈಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸದಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುವ ಭಾಷೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ತುಂಬಾ ಇದೆ ಯಾವುದನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಅತ್ಯಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳು ಕೂಡ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೊಂದು ಸುಭಾಷಿತವು ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ದಾರಿದೀಪದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಇತರ ಭಾಷೆಯು ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಹಲವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಭಾರತದ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಾರ್ತಾ ವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯೆಯೆಂದು, ಕೋಶವನ್ನು ಕೋಷವೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೆ ರೀತಿ ಮಾತಾಡುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಮಹಾಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ ಪ್ರಯೋಗವೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಧಾರವಾಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಳಕೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಸರಿ ಎಂದೂ ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಮಂಡನೆಗೆಂದು ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಒಬ್ಬರು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಂದು, ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಆಂಕಾರ ಎಂದು ಮಾತಾಡುವಾಗ ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಎಂದರು. ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆ ಬಹುಶಃ ಇವರಿಗೆ ಆದರದ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಹಾದರದ ಸ್ವಾಗತ ಎಂದರೂ ಸರಿ ಇರಬಹುದೆಂದು. ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಭಾಷೆಯು ಶುದ್ಧತೆ ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸಂಧಿ, ಸಮಾಸ, ಛಂದಸ್ಸು ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಎರವಲು ಪಡೆದ ಕಾರಣ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಬೇಕು ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ತಾಳಕ್ಕೆ ಕುಣಿಯುವ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಅದೃಶ್ಯವನ್ನಾಗಿಸುವ ಹುನ್ನಾರ ನೆಡೆಸಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಂತೆಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಜರ್ಮನ್, ಫ್ರೆಂಚ್ ಮುಂತಾದ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ(ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬರೆದ Similarities between Sanskrit and European languages, English, German and French ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಬಹುದು)

ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು ಆದರೆ ಭಾರತವೆಂದರೆ ಹಾವಾಡಿಗರ ದೇಶ ಎಂದು ತೋರಿಸುವ ಮೂರ್ಖರು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದ

ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದ್ದವರೂ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಂ ಅಂತವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಂದರೆ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಂರವರು ವಿಜ್ಞಾನ ಓದಿದವರು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಓದಿದವರು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಓದಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಅಪ್ರತಿಮ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕಾಳಜಿ ತೋರಿಸದೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ಕಾರಣ!! ನಾನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ಅದೊಂದು ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಷಯಗಳಾದ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಗಾರ್ಜುನನ ರಸಾಯನ ತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಶೂರಪಾಲನ ವೈಕ್ಯಾಯರ್ವೇದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದವುಗಳು. ಇನ್ನು ಗಣಿತಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕೊಡುಗೆ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್ಸ್ಟೈನ್ ನಮಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ(ಕಾಮರ್ಸ್) ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚಾಣಕ್ಯನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಒಂದು ವರವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು ಅಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆ ಗ್ರಂಥ ಹೊಂದಿದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಸಿಡಿಎಂ(ರಕ್ಷಣಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾಲೇಜ್) ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿ ತರಬೇತಿ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ಕಲಾ(ಆರ್ಟ್) ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತಿಹಾಸ ಹೇಳುವ ಪುರಾಣಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ತಿಳಿಸುವ ಸ್ಮೃತಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇನ್ನು ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ವಸ್ತುತಃ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ ಎಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆವೆ. ಇದಿಷ್ಟು ಅಲ್ಲದೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ಆಯುರ್ವೇದ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಈ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ, ನಾಟ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿವೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ಪಿಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇದೇ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೊಡುಗೆ ಯೋಗ. ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು. ಇಂದಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರದ (ಸಂಸ್ಕೃತ) ಒಂದು ಭಾಗ ಯೋಗ ಎನ್ನುವುದೇ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಯೋಗದಾನವನ್ನು ನೀಡಿವೆ!!!

ಇಂತಹ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರವನ್ನು(ಸಂಸ್ಕೃತ) ಕೇವಲ ಮತಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಾಶ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರಾದ ಕೆ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಇವತ್ತು ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯದಿದ್ದರೇ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ವಿದೇಶಿಯರಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಸಮಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ, ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ದಿನಗಳು ದೂರವಿಲ್ಲ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಭಾರತವನ್ನು ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿಯೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಯಿಂದಲೇ (ಮಕ್ಕಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ) ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕಲಾ, ಸಂಗೀತ, ಗಣಿತ, ನಾಟ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಭಾರತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನಸಾಗರವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ.

ಡಾ.ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಬಿ.ಎಸ್

ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಬೆಂಗಳೂರು.